

اسوهی نیکو[?]

پیامبر گرامی اسلام، محمد بن عبدالله (ص)، در آداب و رفتار و اخلاق، اسوهی عالمیان است. آن چنان که خداوند مهربان در قرآن کریم می فرماید: «به درستی که رسول خدا برای شما، اسوه و نمونهی نیکویی است». (سوره ی احزاب / آیه ۲۱)

در این درس با برخی از ویژگی های اخلاقی و رفتاری آن بزرگوار آشنا می شویم:

رسول اکرم، صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم، با فرزندان خود به مهر و عطفوت رفتار می کرد و می فرمود: «فرزندانِ ما پاره ی جگر ما هستند». گاه، وقتی به سجده می رفت، حسن (ع) و حسین (ع) بر کردن و پشتش می نشستند و او چندان در سجده می ماند تا آنان پایین بیایند و گاهی به آرامی آنان را پایین می آورد و از سجده برمی خاست و هر دو را در برمی گرفت و بر صورتشان بوسه می زد.

رسول اکرم، صَلَّی اللّٰهُ عَلَیْهِ وَاٰلِهٖ وَسَلَّم، با خدمت کارانش نیز رأفت و عطفوت داشت.

انس بن مالک می گفت: «در مدت ده سال که شبانه روز در خدمت و در خانه اش بودم، یک بار تده خونی و سخن درشت از او ندیدم و نشنیدم».

در میان جمع، کشاده رو بود و در تنهایی، سیمایی محزون و متفکر داشت. هرگز به روی کسی خیره نگاه نمی کرد و بیش تر اوقات چشم هایش را به زمین می دوخت. در سلام کردن به همه، حتی به کودکان، پیش دستی می کرد. هرگاه به مجلسی وارد می شد، نزدیک ترین جای خالی را اختیار می کرد. از بیماران عیادت می کرد. سخن هم نشین خود را نمی بُرید. پیش از حد لزوم، سخن نمی گفت و اجازه نمی داد کسی جز در مقام دادخواهی، در حضور او از دیگری بد بگوید و یا به کسی دشنام دهد.

هیچ گاه زبانش را به دشنام نمی آلود. بد رفتاری با شخص خود را می بخشید ولی درباره ی کسانی که به حریم قانون تجاوز می کردند، گذشت و مدارا نداشت.

در زندگی از تجمل دوری می جست. در کارهای منزل به خانواده اش کمک می نمود و چون بانگ اذان را می شنید، به نماز می رفت.

سعدی، شاعر و نویسنده ی توانای زبان و ادب فارسی، در ستایش پیامبر بزرگوار اسلام، سروده های دارد که چند بیت آن را می خوانیم:

ماه فرو ماند از جلال محمد (ص)	سرو نباشد به اعتدال محمد [?]
آدم و نوح و خلیل و موسی و عیسی	آمده مجموع در ظلال محمد [?]
سعدی، اگر عاشقی کنی و جوانی	عشق محمد بس است و آل محمد [?]